

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O PROVEDBI ZA 2017. GODINU
U OKVIRU OPERATIVNOG PROGRAMA UČINKOVITI LJUDSKI POTENCIJALI
2014. – 2020.

SAŽETAK ZA GRAĐANE

Republika Hrvatska ima obvezu izvještavanja Europskoj komisiji (u daljnjem tekstu EK) o provedbi programa u protekloj financijskoj godini. Godišnja izvješća o provedbi sadrže ključne informacije o financijskim podacima, pokazateljima i uspješnosti prema zadanim ciljevima. Rok za dostavu Godišnjeg izvješća o provedbi za 2017. godinu je 31. svibnja 2018. godine.

Ukupna alokacija Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. iznosi 1.884.863.377 EUR (EU udio 1.617.328.125 EUR). Na dan 31. prosinca 2017. godine ukupno je ugovoreno 444.372.794,67 EUR, što čini 23,58% ukupne OPULJP alokacije. U okviru Zahtjeva za nadoknadom sredstava dostavljenih od strane korisnika ukupno je odobreno 83.230.648,11 EUR, što čini 4,42% ukupne OPULJP alokacije.

U obračunskoj godini 2017.-2018. Upravljačko tijelo je ukupno prijavilo 73.078.853,92 EUR, odnosno 73.077.532,77 EUR odgovarajućeg javnog doprinosa Europskoj komisiji. U okviru prijavljenih sredstava ESF sredstva su 46.188.590,28 EUR (EU sredstva 39.260.301,62 EUR), a IZM sredstva 26.888.942,49 EUR (EU sredstva 24.708.757,90 EUR).

Tijekom 2017. objavljeno je ukupno **37 poziva** ukupne vrijednosti **359.057.915,43 EUR**. Ukupan iznos ugovorenih sredstava u 2017. godini iznosi **145.670.159,36 EUR**.

OPULJP obuhvaća četiri prioritetne osi: Visoka zapošljivost i mobilnost radne snage, Socijalno uključivanje, Obrazovanje i cjeloživotno učenje i Dobro upravljanje. Unutar svake prioritetne osi definirani su investicijski prioriteti i specifični ciljevi koji se žele postići financijskim potporama iz Europskog socijalnog fonda (u daljnjem tekstu ESF).

Prioritetnu os 1. Visoka zapošljivost i mobilnost radne snage čine četiri investicijska prioriteta s ukupno sedam specifičnih ciljeva.

Nadležno Posredničko tijelo razine 1 za pripremu i provedbu operacija u okviru predmetnih specifičnih ciljeva Prioritetne osi 1 je Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, dok je Posredničko tijelo razine 2 Hrvatski zavod za zapošljavanje. Također, za provedbu aktivnosti u području obrazovanja u okviru Specifičnog cilja 8.ii.1/IZM nadležno je Ministarstvo znanosti i obrazovanja kao Posredničko tijelo razine 1 te Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih kao Posredničko tijelo razine 2.

Ukupna alokacija dodijeljena u okviru OPULJP-a iz ESF-a za Prioritetnu os 1 iznosi **429.954.209,00 EUR**, dok iznos u okviru Inicijative za zapošljavanje mladih (IZM) iznosi **220.465.702,00 EUR**.

U 2017. godini objavljeno je 5 poziva ukupnog iznosa 20.325.293,49 EUR od čega 1 otvoreni poziv ukupne vrijednosti 9.663.157,89 EUR te 4 izravne dodjele bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 10.662.135,59 EUR. Vrijednost ugovorenih operacija u 2017. godini je 8.105.877,40 EUR. U okviru ESF alokacije unutar PO1 do kraja 2017.godine iznos ukupnih prihvatljivih troškova koje su korisnici prijavili Upravljačkom tijelu je 762.052,98 EUR (0,18% ukupne alokacije za PO1-ESF).

U kontekstu YEI alokacije, u 2017. godini nije bilo dodatnog ugovaranja te je na dan 31. prosinca 2017., kumulativno ugovoreno 100.815.137,12 EUR (45,73% YEI alokacije), iznos ukupnih prihvatljivih troškova koje su korisnici prijavili Upravljačkom tijelu je 36.498.732,15 EUR (16,56% YEI alokacije).

Prioritetnu os 2. Socijalno uključivanje čine tri investicijska prioriteta s ukupno pet specifičnih ciljeva.

Nadležna Posrednička tijela razine 1 za pripremu i provedbu operacija u okviru predmetnih specifičnih ciljeva Prioritetne osi 2 su Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, Ministarstvo zdravstva, Ministarstvo turizma i Ministarstvo kulture, dok su Posrednička tijela razine 2 Hrvatski zavod za zapošljavanje i Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva.

Ukupna alokacija dodijeljena u okviru OPULJP-a iz ESF-a za Prioritetnu os 2. iznosi **385.882.354,00 EUR.**

Tijekom 2017. godine objavljeno je 12 poziva ukupne vrijednosti 212.494.040,79 EUR od čega je 5 otvorenih i 3 ograničena poziva na dostavu projektnih prijedloga u iznosu od 207.807.630,00 EUR te 4 izravne dodjele ukupne vrijednosti 4.686.410,79 EUR. Vrijednost ugovorenih operacija u 2017. je 51.755.355,50 EUR (13,41% ukupne alokacije za PO2). U okviru PO2 do kraja 2017. iznos ukupnih prihvatljivih troškova koje su korisnici prijavili UT-u je 4.093.911,59 EUR (1,06% ukupne alokacije za PO2).

Prioritetnu os 3. Obrazovanje i cjeloživotno učenje čine tri investicijska prioriteta s ukupno sedam specifičnih ciljeva.

Nadležna Posrednička tijela razine 1 za pripremu i provedbu operacija u okviru predmetnih specifičnih ciljeva Prioritetne osi 3. su Ministarstvo znanosti i obrazovanja i Ministarstvo turizma, dok je Posredničko tijelo razine 2 Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih.

Ukupna alokacija dodijeljena u okviru OPULJP-a iz ESF-a za Prioritetnu os 3 iznosi **529.411.765,00 EUR.**

U 2017. objavljeno je 8 poziva ukupne vrijednosti 101.822.771,95 EUR od čega su 3 otvorena poziva ukupne vrijednosti 58.215.323,76 EUR i 5 izravnih dodjela ukupne vrijednosti 43.607.448,19 EUR. Ukupna vrijednost ugovorenih operacija u 2017. je 79.067.213,22 EUR (14,93% ukupne alokacije za PO3).

U okviru PO3, iznos ukupnih prihvatljivih troškova koje su korisnici prijavili Upravljačkom tijelu je 29.371.526,05 EUR (5,55% PO3 alokacije).

Prioritetnu os 4. Dobro upravljanje čine dva investicijska prioriteta s ukupno tri specifična cilja.

Nadležna Posrednička tijela razine 1 za pripremu i provedbu operacija u okviru predmetnih specifičnih ciljeva Prioritetne osi 4. su Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, Ured za udruge Vlade RH i Ministarstvo kulture, dok su Posrednička tijela razine 2 Hrvatski zavod za zapošljavanje i Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva.

Ukupna alokacija dodijeljena u okviru OPULJP-a iz Europskog socijalnog fonda za Prioritetnu os 4. iznosi **225.031.699,00 EUR**.

Ukupna vrijednost ugovorenih operacija iznosi 6.407.809,87 EUR što čini 2,85 % ukupne alokacije za PO4. Iznos ukupnih prihvatljivih troškova koje su korisnici prijavili Upravljačkom tijelu je 305.087,32 EUR (0,14% PO4 alokacije).

U 2017. objavljeno je 11 poziva ukupne vrijednosti 24.021.072,37 EUR od čega su 2 otvorena poziva ukupne vrijednosti 8.947.368,42 EUR te 9 izravnih dodjela ukupne vrijednosti 15.073.703,95 EUR.

U okviru ove osi, priprema i objava poziva i ugovaranje je krenulo s velikim zakašnjenjem najvećim dijelom zbog Ex-ante uvjeta koji je bio vezan uz donošenje Strategije razvoja javne uprave za razdoblje 2015.-2020. koju je usvojio Sabor 19. lipnja 2015. godine i Akcijskog plana za provedbu Strategije, koji je usvojen je na Vladi RH 14. prosinca 2016. godine. Obavijest UT-a prema EK o ispunjenju ex-ante uvjeta dostavljena je EK 23. prosinca 2016. godine, a EK je formalno potvrdila ispunjenje uvjeta 1. veljače 2017. godine.

Prioritetna os 5. Tehnička pomoć obuhvaća tri specifična cilja:

- Osiguranje učinkovite pripreme, upravljanja, provedbe, praćenja, vrednovanja i kontrole Operativnog programa;
- Podrška potencijalnim korisnicima i regionalnim dionicima u uspješnom prijavljivanju i provedbi ESF projekata jačanjem njihovih kapaciteta i razvijanjem kvalitetne zalihe budućih projekata;
- Podrška komunikacijskim aktivnostima u svrhu djelotvorne provedbe Komunikacijske strategije i osiguranje kvalitetnog informiranja potencijalnih korisnika i voditelja projekata o mogućnostima i uvjetima financiranja u okviru Operativnog programa.

Za Prioritetnu os 5 - Tehnička pomoć ukupno je za sedmogodišnje programsko razdoblje raspoloživo **94.117.648,00 EUR**.

Tematska područja podržana Prioritetnom osi 5 – Tehnička pomoć obuhvaćaju tri specifična cilja te je ukupno za sedmogodišnje programsko razdoblje raspoloživo 94.117.648,00 EUR. Tijekom 2017. godine ukupno je ugovoreno 333.903,37 EUR (0,35 % PO5 alokacije). Kumulativno, na dan 31.prosinca 2017. godine iznos ukupnih prihvatljivih troškova koje su korisnici prijavili Upravljačkom tijelu iznosi 12.199.338,02 EUR (12,96 % PO5 alokacije).

Tablica 1. Financijski pregled

Prioritetna os	Fond	Kategorija regije	Osnova za izračun	Ukupno fond	Stopa sufinanciranja	Ukupni prihvatljivi troškovi operacija odabranih za potporu	Udio ukupnih dodijeljenih sredstava obuhvaćenih odabranim operacijama	Javni prihvatljivi trošak operacija odabranih za potporu	Ukupni prihvatljivi izdatci koje su korisnici prijavili upravljačkom tijelu	Udio ukupnih dodijeljenih sredstava obuhvaćenih prihvatljivim izdacima koje su prijavili korisnici	Broj odabranih operacija
1	ESF	Slabije razvijene	Ukupno	429.954.209,00	85,00	92.705.194,65	21,56%	92.705.194,65	762.052,98	0,18%	10
1	Inicijativa za zapošljavanje mladih (YEI)		Javni	220.465.702,00	91,89	100.815.137,12	45,73%	100.815.137,12	36.498.732,15	16,56%	1
2	ESF	Slabije razvijene	Javni	385.882.354,00	85,00	67.830.789,63	17,58%	67.828.334,26	4.093.911,59	1,06%	10
3	ESF	Slabije razvijene	Ukupno	529.411.765,00	85,00	134.535.290,22	25,41%	134.535.290,22	29.371.526,05	5,55%	11
4	ESF	Slabije razvijene	Javni	225.031.699,00	85,00	6.407.809,87	2,85%	6.407.704,61	305.087,32	0,14%	3
5	ESF	Slabije razvijene	Javni	94.117.648,00	85,00	42.078.573,18	44,71%	42.078.573,18	12.199.338,02	12,96%	3
Ukupno	ESF	Slabije razvijene		1.664.397.675,00	85,00	343.557.657,55	20,64%	343.555.096,92	46.731.915,96	2,81%	37
Ukupno	Inicijativa za zapošljavanje mladih (YEI)			220.465.702,00	91,89	100.815.137,12	45,73%	100.815.137,12	36.498.732,15	16,56%	1
Sveukupno				1.884.863.377,00	85,81	444.372.794,67	23,58%	444.370.234,04	83.230.648,11	4,42%	38

Izvješće također sadrži zaključke evaluacija planiranih u okviru Evaluacijskog plana Operativnog programa.

UT je po objavi Poziva na dostavu ponude za nabavu usluge evaluacije i provedbi propisane procedure javne nabave sklopio Ugovor o pružanju usluge evaluacije Sustava upravljanja i kontrole korištenja sredstava Europskog socijalnog fonda tijekom provedbe Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. Ugovor je sklopljen 10. listopada 2016. godine s Pružateljem usluge WYG savjetovanje d.o.o.

Opći cilj evaluacije Sustava upravljanja i kontrole korištenja sredstava ESF-a tijekom provedbe OP ULJP 2014. – 2020. bio je unaprjeđenje poslovnih procesa tijela nadležnih za provedbu ESI fondova u svrhu što učinkovitije apsorpcije sredstava i ostvarenja postavljenih ciljeva.

Specifični cilj evaluacije bio je ocijeniti djelotvornost i učinkovitost SUK-a nakon njegove uspostave u svrhu unaprjeđenja i maksimalnog učinka korištenja OP ULJP sredstava. Evaluacija je opsegom obuhvatila proces uspostave zakonodavno-institucionalnog okvira za provedbu OP ULJP-a, nacionalna pravila, smjernice, pravilnike te ostale relevantne procedure u primjeni, informacijske sustave za upravljanje informacijama (ESIF MIS sustav i sustav za praćenje mikro-podataka). Također, evaluacija je obuhvatila cjelokupan ciklus provedbe programa (programiranje, provedba, evaluacija), kao i sva tijela SUK-a. Nadalje, evaluacijom se obuhvatio i postupak određivanja tijela SUK-a, točnije ispitala učinkovitost Sustava upravljanja i kontrole u tijelima, kao i usporedba SUK-a OP ULJP-a sa Sustavom upravljanja i kontrole za Operativni program Razvoj ljudskih potencijala 2007. - 2013.

Kao rezultat evaluacije, provedene u periodu od listopada 2016. do listopada 2017. godine, u sklopu odobrenog Završnog izvješća, doneseni su sljedeći zaključci i preporuke.

Pozitivno u sustavu ocijenjeno je sljedeće:

- Sustav upravljanja i kontrola OP ULJP-om uspješno je postavljen u svim svojim segmentima sukladno zakonodavno-institucionalnom okviru.
- Poštuje se načelo partnerstva, pravila za provedbu OP ULJP su jasno propisana, koordinacija i protok informacija unutar SUK-a odgovarajuće su postavljene, kao i sustav upravljanja rizicima te sustav za prijavu nedostataka i nepravilnosti.
- Ljudski i institucionalni kapaciteti tijela SUK ESF odgovarajuće su planirani.
- Horizontalna načela EU u velikoj mjeri su ugrađena u operacije/projekte koji se provode u okviru OP ULJP 2014. – 2020.
- Ciljane vrijednosti za ostvarenja i rezultate OP ULJP-a razmjerne su predloženoj raspodjeli sredstava unutar SUK-a.

Među ključnim nalazima, identificirane su i sljedeće poteškoće:

- Napredak u ostvarenju ciljeva i provedbi mjera OP ULJP 2014. – 2020. sporiji je od očekivanog.
- Nedostatno je razvijen sustav e-upravljanja, primjena sustava praćenja i prikupljanja podataka i mikro-podataka ima određena ograničenja, a MIS sustav najčešće je navođeni uzrok slabog funkcioniranja cjelokupnog sustava.
- Komplexnost procedura, opsežna dokumentacija i veliki broj administrativnih radnji.
- Glavni izazovi u radu tijela SUK-a u odnosu na institucionalne i ljudske kapacitete uključuju primarno potrebu izgradnje postojećih kapaciteta te pružanje jasnije podrške korisničkim institucijama.
- Financijska sredstva koriste se transparentno, no učinkovitost potrošnje sredstava potrebno je unaprijediti.

Nastavno na definirane nalaze, predloženo je sljedeće:

- Raditi na daljnjem razvoju i unaprjeđenju razmjene podataka u e-sustavu, sustava pomoći (potencijalnim) korisnicima, sustava praćenja i prikupljanja podataka kao i unaprijediti sustav prikupljanja mikro-podataka te MIS sustava u skladu s potrebama izvještavanja.
- Pojednostaviti procedure, smanjiti opseg dokumentacije i broj administrativnih radnji za koje je utvrđeno da negativno utječu na učinkovitost sustava.
- Jačati kapacitete svih tijela SUK-a, jačati unutarnje revizije i sustav unutarnje podrške, kao i sustav pružanja podrške prema korisnicima.
- Izraditi detaljne upute za procjenu prijedloga projekata, izraditi smjernice kako popunjavati obrasce sažetka operacija te pružiti jasne upute vezane uz provedbu operacija.
- Osnovati organizacijsku jedinicu pri UT-u za analizu regulative i horizontalne procese.
- Preispitati ulogu članova/članica Odbora za praćenje koji predstavljaju konzultantsku zajednicu zbog potencijalnog sukoba interesa.

Druga evaluacija koja je provedena tijekom izvještajnog razdoblja (u periodu od ožujka do kolovoza 2017. godine) i čiji rezultati su postali dostupni tijekom 2017. godine je Evaluacija (istraživanje) napretka mjerenog dugoročnijim pokazateljima rezultata sa zadanim ciljnim vrijednostima Inicijative za zapošljavanje mladih i Europskog socijalnog fonda za 2016. godinu. Predmetna evaluacija provodila se temeljem Ugovora sklopljenog 24. ožujka 2017. godine između UT i Pružatelja usluge tvrtke IPSOS d.o.o.

Opći cilj navedenog istraživanja je izvještavanje na godišnjoj razini i prema rokovima zadanim Uredbom (EU) br. 1304/2013 te pružanje odgovora na pitanja o ostvarenju ciljeva ESF projekata u kontekstu statusa sudionika ESF-a.

Specifični cilj ovog istraživanja je razvoj metodologije za utvrđivanje reprezentativnog uzorka, te provedba terenskog dijela istraživanja te obrada i analiza podataka kako bi se utvrdili pokazatelji dugoročnijih rezultata za koje su utvrđene ciljne vrijednosti u OP ULJP-a 2014.-2020. za IZM i ESF intervencije za sve sudionike koji su izašli iz operacija između 1.

srpnja 2015. i 30. lipnja 2016. godine, a koje Upravljačko tijelo za navedeni Operativni program ima obvezu pratiti i o njima izvještavati.

Završno izvješće predano je i odobreno u rujnu 2017. godine te sadrži sljedeće zaključke i preporuke:

U nalazima su utvrđeni određeni nedostaci postojeće baze podataka o sudionicima, stoga je prva preporuka prilagodba baze na način da su kontakt podaci (telefon/mobitel i e-mail adresa) obavezni i u zasebnim poljima, te da se vrši kontrola potpunosti i točnosti podataka unesenih u bazu kako bi se omogućilo anketiranje što većeg broja sudionika.

Drugi nalaz tiče se problematike zadanih vrijednosti razine pouzdanosti i statističke pogreške koji zahtijevaju iznimno visok odaziv sudionika, a preporuka je izvršiti izračun potrebnih veličina uzorka za svaku referentnu populaciju kao i vjerojatnosti postizanja zadanih odaziva, rezultate kojih je potrebno komunicirati i s Europskom komisijom.

Kao primarnu metodu prikupljanja podataka u budućim istraživanjima preporuča se on-line anketa, uz prethodnu najavu sudionicima kako bi se maksimalno povećao odaziv.

Dana preporuka za metodologiju uzorka jest slučajni stratificirani uzorak uz sljedeće kriterije stratifikacije: status na tržištu rada, status obrazovanja, status kućanstva, dobna skupina i spol. Za svaki pojedini investicijski prioritet preporuča se pripremiti zaseban uzorak, a ovisno o veličini i strukturi referentnih populacija, zaseban uzorak se preporuča pripremiti i za pojedinu referentnu populaciju na koju je evaluacija primarno usmjerena.

Jedan od nalaza evaluacije jest i problematičnost postizanja više stope odaziva na sudjelovanje u istraživanju s obzirom na nepostojanje zakonske obveze za ispunjavanje ankete, da anketa nije anonimna te da ne postoje niti simbolične nagrade ispitanicima za sudjelovanje.

Nadalje, preporuča se istraživanjem obuhvatiti i krajnje korisnike kako bi se dobila potpuna slika o pojedinom projektu. Također, za sve operacije OP ULJP-a preporučeno je omogućiti prikupljanje povratnih informacija (prigovora, pohvala, napomena, itd.) od strane svih dionika operacija (od krajnjih korisnika, sudionika, preko predstavnika nositelja projekata, Posredničkih tijela razina 1 i 2). Analizom takvih informacija mogao bi se dobiti uvid u potencijalne probleme te osmisliti intervencije u svrhu njihova rješavanja još tijekom trajanja operacija/projekata.

Tijekom 2018. godine UT planira ugovoriti i provesti Evaluaciju (istraživanje) napretka mjerenog dugoročnijim pokazateljima rezultata sa zadanim ciljnim vrijednostima Inicijative za zapošljavanje mladih i Europskog socijalnog fonda za 2017. godinu, kao i Evaluaciju Inicijative za zapošljavanje mladih u sklopu Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. za 2018. godinu.

Uz navedene evaluacije u planu je i ugovaranje ostalih evaluacija sukladno Evaluacijskom planu, a putem postupka sklapanja okvirnog sporazuma koji bi obuhvatio period od naredne 3 godine.

Po provedenoj evaluaciji IZM u 2015. godini, većina preporuka, a koja se odnosila na unaprjeđenje sustava praćenja ciljanih skupina, izradu analize administrativnih prepreka i poteškoća za provođenje mjera, jačanje kapaciteta za provedbu, praćenje komplementarnosti mjera koje se pružaju na drugim razinama, a kako bi se postigao sinergijski učinak, implementirane su u praksi. Kontinuirano se radi na unaprjeđenju mjera aktivne politike zapošljavanja.

Evaluacijom SUK-a ESF-a tijekom provedbe OPULJP-a dobiveno je 17 preporuka, od kojih su 3 u potpunosti provedene (osnovana je organizacijska jedinica pri UT-u za analizu regulative i horizontalne procese; preispitana je uloga članova/ica OzP-a koji predstavljaju konzultantsku zajednicu zbog potencijalnog sukoba interesa; provedena je interna evaluaciju dosadašnjih pravila, procedura i problema u provedbi), 7 preporuka kontinuirano se implementira (prati se izvršavanje preuzetih obveza OzP-a; razvija se i unaprjeđuje razmjena podataka u e-sustavu kao i sustavu pomoći korisnicima te sustav praćenja i prikupljanja podataka; kontinuirano se jača praćenje provedbe projekata s tzv. programske/sektorske razine kao i sustav unutarnje revizije; sustavno se unaprjeđuje sustav prikupljanja mikro-podataka u skladu s potrebama izvještavanja; sustav kontinuirane izgradnje kapaciteta i unutarnje podrške), dok je za 7 preporuka implementacija u tijeku (nove upute za korisnike biti će kreirane i javno objavljene po uspostavi novih poslovnih procesa, kao i potrebni priručnici; unaprjeđivanje MIS sustava kao i pojednostavljenje procedura je u tijeku kao i priprema Uputa za procjenu prijedloga projekata i organiziranje sustava edukacije za evaluatore...).

Provedenim Istraživanjem napretka mjerjenog dugoročnijim pokazateljima rezultata sa zadanim ciljnim vrijednostima IZM-a i ESF-a 2015.- 2016. dobiveno je 14 preporuka koje se većinom odnose na baze podataka, a koje su temelj za provedbu predmetnog i budućih istraživanja dugoročnih pokazatelja. Spomenute preporuke uzimaju se u obzir prilikom izrade novih poslovnih procesa te unaprjeđenja MIS sustava i sustava prikupljanja mikro-podataka.

U Izvješću za 2017. godinu također su sadržane i informacije o tijeku napretka provedbe Inicijative za zapošljavanje mladih:

U skladu sa Smjernicama za razvoj i provedbu aktivne politike zapošljavanja u RH za razdoblje od 2015. - 2017. Garancija za mlade predstavlja strukturnu reformu koja će omogućiti brzu aktivaciju mladih od 15 do navršanih 30 godina života u roku od 4 mjeseca od napuštanja obrazovanja ili gubitka posla, kako bi ostali povezani s tržištem rada, odnosno kako ne bi prešli u dugotrajnu nezaposlenost ili neaktivnost.

Dana 29. lipnja 2017. Vlada Republike Hrvatske usvojila je novi Plan implementacije Garancije za mlade za razdoblje od 2017. do 2018. te isti sada obuhvaća 3 područja

djelovanja: prevenciju, aktivaciju te direktno uključivanje u mjere Garancije za mlade. Većina mjera iz prijašnjeg Plana implementacije Garancije za mlade je preoblikovana/dorađena te su mjere i reforme sada grupirane u cjeline, ovisno o cilju koji se istima želi postići. U novom razdoblju provedbe PIGZM-a stavljen naglasak na razvoj mjera za povratak u obrazovanje te doseg neaktivnih NEET osoba.

I tijekom 2017. godine u RH mjere Garancije za mlade provodio je isključivo Hrvatski zavod za zapošljavanje putem mjera aktivne politike zapošljavanja, no novim PIGZM-om te mjerama koje sad ima u fokusu, očekuje se aktivnije uključivanje i drugih provoditelja mjera.

Jedan izvor financiranja OPULJP-a je i IZM, Specifični cilj 8ii1/IZM koji iznosi ukupno EU sredstava 202,590,104.00 EUR (IZM 101,295,052.00, ESF 101,295,052.00).

U ovom Specifičnom cilju, provodi se projekt "Provedba mjera aktivne politike zapošljavanja za mlade", ukupne vrijednosti 757.656.000,00 HRK (99.691.578,94 EUR) za nezaposlene osobe u dobi 15-29 godina, u registriranoj nezaposlenosti najviše do 4 mjeseca koje se financiraju iz IZM.

Ovom operacijom predviđen je obuhvat 22.761 mladih nezaposlenih osoba do 31.12.2018. i to kako slijedi:

- Stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa – planira se uključiti 9500 mladih u iznosu od 487.427.060,00 HRK (64.135.139,48 EUR);
- Obrazovanja za mlade – planira se uključiti 4257 mladih u iznosu od 63.233.600,94 HRK (8.320.210,65 EUR);
- Potpora za zapošljavanje mladih – planira se uključiti 4300 mladih u iznosu od 105.350.000,00 HRK (13.861.842,10 EUR);
- Javnih radova za mlade – planira se uključiti 3.614 mladih u iznosu od 61.705.778,32 HRK (8.119.181,36 EUR);
- Podrške samozapošljavanju mladih – planira se uključiti 1090 mladih u iznosu od 36.850.000,00 HRK (45.848.684,21 EUR).

Do kraja 2017. godine, temeljem ZNS-a za ovu operaciju verificirano je ukupno 36.498.732,15 EUR te je verificirano ukupno 9 550 pripadnika ciljne skupine (od čega 6107 osoba u 2017.). Temeljem navedenog, prema EK ukupno je ovjeren navedeni iznos od 26.888.942,49 EUR (EU sredstva 24.708.757,90 EUR).

Kroz informacijski sustav Korisnika ovih operacija, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, prikupljaju se mikropodaci o sudionicima koji se obrađuju i dostavljaju na verifikaciju nadležnom tijelu.

Mjere aktivne politike zapošljavanja u 2018. i nadalje će biti usmjerene na poticanje zapošljavanja, aktivacije, obrazovanja nezaposlenih te očuvanja radnih mjesta. Postojeći paket mjera iz 2017. proširit će se i ojačati u smislu razvoja mjera usmjerenih mladim i dugotrajno nezaposlenim osobama te jačanju aktivnosti obrazovanja i osposobljavanja na radnom mjestu,

a u svrhu smanjenja nerazmjera između ponude i potražnje na tržištu rada. Za 2018. osmišljen je poseban paket mjera namijenjenih stjecanju prvog radnog iskustva, od kojih se ističe potpora za zapošljavanje za stjecanje prvog radnog iskustva/pripravništvo koje će se u narednom razdoblju također financirati kroz IZM. U provedbi je ugovor „Uspostava sustava praćenja NEET osoba” čiji je cilj uspostava baze podataka i povezivanje razmjenjivih podataka za izradu strukturne analize osoba u NEET statusu, a temeljem kojih će se utvrditi broj osoba u NEET statusu u RH, što će poslužiti za daljnje uključivanje mladih osoba u NEET statusu u IZM aktivnosti.

Izvišćem su obuhvaćena i pitanja koja utječu na ostvarenje ciljeva programa kao i poduzete mjere:

Na ostvarenje ciljeva Operativnog programa i osiguranje učinkovite provedbe s ciljem dostizanja N+3 ciljeva, u 2017. godini su izazovi slični kao i u 2016. godini:

- potreba za daljnjim jačanjem kapaciteta tijela u sustavu upravljanja i kontrola, (daljnje zapošljavanje, edukacijske aktivnosti i sl.);
- daljnje jačanje i edukacije i izvan sustava upravljanja (pružanje podrške korisnicima ESF sredstava)
- potreba za dodatnim pojednostavljenjem procedura upravljanja te smanjenjem administrativnih koraka i zahtjeva
- potreba za ubrzanjem provedbe verifikacija od strane tijela u sustavu upravljanja, uvođenje uzorkovanja u verifikacijske procese; ;
- korištenje što većeg broja pojednostavljenih troškovnih opcija te pokušaj za definiranjem jediničnih troškova koji bi pomogli u ubrzanju provedbe i odobrenja sredstava;
- učinkovitije planiranje natječaja te osiguravanje efikasnijeg trošenja sredstava;
- uspostava MIS sustava za upravljanje ugovorima i izvještavanje koji će osigurati bržu i efikasniju komunikaciju korisnika i tijela u sustavu, s uvažavanjem svih specifičnosti ESF-a u odnosu na druge ESIF fondove.

Poduzete mjere:

Intenzivan rad od početka 2017. godine na definiranju poslovnih pravila za ESF koji su vezani uz pojednostavljenje procedura i uspostavu MIS sustava.

Tijekom 2017. godine intenzivno se nastavilo s radom na razvoju eFondovi sustava te izmjenama poslovnih procesa za ESF kako bi se došlo do standardizacije postupanja Tijela SUK-a te općenito smanjenja kompleksnosti sustava: optimizacija/ubrzanje postupaka odabira/evaluacije, restrukturiranje pravila o upravljanju i provedbi ugovorima, rad na uspostavi informacijskog sustava koji bi podržavao prijavu i izvještavanje između korisnika i tijela u sustavu isključivo elektronskim putem (e-prijava, e-izvještavanje), povećanje korištenja pojednostavljenih troškovnih opcija definiranih temeljem zakonodavnog okvira EU, prilagodba postojećih kriterija odabira koji će omogućiti efikasnije i kvalitetnije odvijanje evaluacijskih postupaka, korištenje jedinstvenog prijavnog obrasca za sve pozive za dostavu

projektnih prijedloga - jasne poveznice između kriterija odabira i podataka u Prijavnom obrascu, prilagodba ZNS-a prilagođenog provjerama vezanim uz sudionike (sudjelovanje ciljanih skupina), jasna pravila vezana uz neizvršavanje dogovorenih rezultata (isporučeni proizvodi, pruženi usluga) i pokazatelja projekta (sudjelovanje ciljanih skupina). Ovaj proces je još uvijek u tijeku i događa se usporedno s daljnjim razvojem MIS sustava, kako bi se svi poslovni procesi ugradili u jedinstveni elektronički sustav eFondovi. Sam proces izrade sustava eFondovi pokazao se kompleksnijim no što je prvotno očekivano, posebno u kontekstu usklađivanja potreba ESF-a unutar sustava koji je započeo s razvojem pravila prilagođenih za EFRR.

U postojećem ESIF MIS sustavu su također izvršene određene nadogradnje postojećih funkcionalnosti sa ciljem olakšavanja i ubrzavanja poslovnih procesa.

Jačanje administrativnih kapaciteta kroz kontinuirano zapošljavanje tijela u sustavu. Vlada RH je usvojila Akcijski plan za povećanje učinkovitosti korištenja europskih strukturnih i investicijskih (ESI) fondova za razdoblje 2016. do 2018. kojim su definirane mjere za smanjenje administrativnog opterećenja, osiguravanje pouzdanog upravljanja sredstvima i osiguravanje dovoljnog broja kvalitetno pripremljenih projekata. U Tijelima SUK-a je na dan 31.12.2016. godine bilo zaposleno 267 osoba, 20 više u odnosu na kraj 2015. godine, a na dan 31.12.2017. godine ukupno je bilo zaposleno 324 osobe od 406 osoba potrebnih sukladno analizi radne opterećenosti (ARO) za 2017. godinu.

UT je tijekom 2017. godine nastavio s **postupkom definiranja i korištenja pojednostavljenih mogućnosti financiranja** koje su na raspolaganju državama članicama temeljem EU regulative. Nastavno na navedeno, većina otvorenih poziva u okviru ESF-a sadrži mogućnost korištenja fiksne stope ili jediničnog troška za izračun troška osoblja po satu (izračun neizravnih troškova u iznosu fiksne stope od 15% izravnih troškova osoblja sukladno Uredbi (EU)1304/2013 te uporaba jediničnih troškova po satu za izračun troškova osoblja).

Po provedenim konzultacijama i usuglašavanjima s EK, uz podršku Tijela za reviziju pripremljen je prijedlog standardne veličine jediničnog troška - mjesečni iznos usluga pomoćnika u nastavi za najmanje jedno dijete. EK je odobrila navedeni jedinični trošak te će on biti uključen u Delegirani akt za koji se uskoro očekuje donošenje.

Nadalje, krajem 2017. godine započelo se s analizom historijskih podataka iz baze HZZ-a te pripremom metodologije za jedinične troškove u okviru mjera aktivne politike zapošljavanja te se očekuje podnošenje prijedloga prema Europskoj komisiji u prvoj polovici 2018. godine. Analiza je provedena na nekoliko mjera te su temeljem rezultata analize odabrane mjere za koje će se pripremati jedinični troškovi te podnijeti EK na odobrenje u prvoj polovici 2018. godine.

U 2017. godini došlo je do ubrzavanja provedbe natječajnih postupaka u odnosu na 2015. i 2016. godinu što pokazuje kako su korektivne radnje polučile određene učinke. Ipak, napredak u objavi natječaja i ugovaranju je vidljiv, no potrebno je značajnije ubrzavanje rada u dijelu kontrola i verifikacija provedbe projekata kako bi se stanje na terenu u provedbi

projekata odrazilo i u stopi plaćanja i odobravanja zahtjeva od strane korisnika i posljedično ovjeravanja.

Kašnjenja u natječajnim postupcima povezana s prethodno navedenim izazovima dovela su i do određene neujednačenosti provedbe po Prioritetnim osima, posebice određenim specifičnim ciljevima što neposredno utječe i na rezultate apsorpcije istih.

Upravljačko tijelo je u 2016. godini identificiralo probleme u sustavu upravljanja i kontrole, od kašnjenja u natječajnim postupcima, dugotrajnost provođenja evaluacija projekata koje posljedično dovode i do kašnjenja u ugovaranjima, pristupilo se pojednostavljanju procedura upravljanja ugovorima te paralelnom razvoju poslovnih procesa u novom informacijskom sustavu upravljanja i kontrola ESI fondovima (eFondovi).

Ova promjena u sustavu te uspostava elektroničke razmjene informacija između Korisnika i tijela sustava ima za cilj u narednoj perspektivi donijeti promjenu u dijelu upravljanja ugovorima. Osiguranje potpune informatizacije sustava i od strane Tijela u sustavu i od strane korisnika predstavlja važnu kariku u ubrzavanju implementacije korištenja Europskog socijalnog fonda, no stvarne učinke korištenja sustava na ovjeravanje možemo očekivati u 2019. godini.

Zaključno, napredak u odnosu na 2016. godinu je vidljiv, postignut je n+3 cilj za 2017. godinu te nije došlo do automatskog opoziva sredstava, ispunjeni su svi relevantni ex-ante preduvjeti za korištenja sredstava iz ESF OP-a.

U 2018. godini očekuju se značajniji rezultati vezani uz povlačenje sredstava iz Europskog socijalnog fonda.